

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Γ' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 2 (μονάδες 35)

Ερώτημα 1^ο (μονάδες 15)

Στοιχεία του κειμένου στα οποία μπορεί να βασιστεί η απάντηση :

όταν χρειάστηκε να ρωτήσει...μ' ένα κραυγαλέο «όχι!»

...ο ανθρωπιστής επιμένει σε μian αρχή: «Όποιος αιστάνθηκε ...ιατρική βοήθεια στις αποικίες».

Στα σημεία αυτά αποκαλύπτεται το ανθρώπινο ενδιαφέρον, η έννοια της αδελφoσύνης, η καταδική της οικονομικής εκμετάλλευσης του Τρίτου κόσμου από τις ισχυρές χώρες της Δύσης, η προστατευτική διάθεση προς όποιον υποφέρει, η διάθεση προσφοράς στον συνάνθρωπο, η ανιδιοτελής στήριξη του πάσχοντα ανθρώπου, η κοινωνική του δράση κ.λπ.

Ερώτημα 2^ο (μονάδες 10)

α) Διαίρεση: *«υπάρχουν δύο είδη αξιών: αυτές που έχουν τιμή και αυτές που είναι ανεκτίμητες»*

Με τη διαίρεση αρχικά διακρίνονται ξεκάθαρα τα δύο είδη αξιών και αναλύεται η θεματική πρόταση της παραγράφου.

Αντίθεση : *«οι αξίες που μπορούν να προσδιοριστούν και να εκτιμηθούν. Αντιθέτως, κάτι ιδιαίτερα σημαντικό που μπορεί να ενδιαφέρει τους ανθρώπους, έχει άλλου είδους αξία, ανεκτίμητη.»*

Με την αντίθεση προσδιορίζονται με σαφήνεια οι διαφορές που διακρίνουν αυτά τα 2 είδη αξιών, αφενός ο οικονομικός/ μαθηματικός υπολογισμός των πρώτων και αφετέρου ο ουσιώδης ανεκτίμητος χαρακτήρας των δεύτερων. Επίσης, με την αντίθεση τονίζεται το β' σκέλος της που αναφέρεται στις ανεκτίμητες (ηθικές) αξίες.

β) Στις παραγράφους αυτές γίνεται αναφορά στα οικουμενικά ανθρώπινα δικαιώματα που ενώ για άλλους είναι αναμφισβήτητα, για κάποιους, συνήθως ισχυρούς, τίθενται σε αμφισβήτηση. Δίνονται ιστορικά παραδείγματα που επιβεβαιώνουν τα παραπάνω. Παράλληλα παρατίθενται οι απόψεις 2 φιλοσόφων σχετικά με την οικουμενικότητα ή όχι

των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την προσπάθεια της Δύσης να περιορίσει το εύρος της ισχύος του στα σύνορα του δυτικού κόσμου. Η αντιπαράθεση των ειδικών συνιστά τη νοηματική ενότητα των τεσσάρων τελευταίων παραγράφων του κειμένου.

Ερώτημα 3^ο (μονάδες 10)

ειρωνεία: - εμείς «οι πολιτισμένοι», -

Ειρωνεύεται τη δήθεν πολιτισμική ανωτερότητα του δυτικού κόσμου που του δίνει το δικαίωμα να εκμεταλλεύεται τους ιθαγενείς .

καταγγελία: δε δίστασε ν' απαντήσει ο ίδιος μ' ένα κραυγαλέο «όχι!», όσο ο μοναδικός σκοπός μας είναι ν' αποσπάσουμε απ' τις χώρες τους υλικά κέρδη.

Καταγγέλλει τη διάθεση εκμετάλλευσης του Τρίτου κόσμου από τους ισχυρούς της Δύσης που με πρόσχημα τον εκπολιτισμό τους αποβλέπουν στην υλική τους αφάιμαξη.

Το θέμα του κειμένου είναι η εκμετάλλευση των χωρών του Τρίτου κόσμου από τις προηγμένες. Με την ειρωνεία και την καταγγελτική διάθεση το θέμα αναδεικνύεται με πιο άμεσο τρόπο και ενισχύεται η πρόθεση του συντάκτη να προβληματίσει/αφυπνίσει τους αναγνώστες και να «ξεσκεπάσει» την πολιτική των δυτικών κρατών που με πρόσχημα ανθρωπιστικά ιδανικά υπονομεύουν το μέλλον των λαών του Τρίτου κόσμου.

ΘΕΜΑ 3 (μονάδες 15)

Όπλα ποιητικού υποκειμένου:

πανανθρώπινα ιδανικά, ισότητα, αλληλεγγύη, ειρηνική διάθεση, αλληλοκατανόηση, σεβασμός, αντιρατσιστικά αισθήματα κ.λπ.

Κειμενικοί δείκτες (ενδεικτικά)

- προσωποποίηση ειρήνης
- αποστροφή στον Κύριο σε β' ενικό πρόσωπο
- μεταφορά «όλα τα μυρμήγκια της γης έχουν καρδιά»
- εικόνα «φτιάχνω εφτά χρωμάτων λουλούδια»
- χρήση α' ενικού προσώπου και της κτητικής αντωνυμίας (όπλα μου)

Ανάλογα με τα βιώματά του/της και τον βαθμό αναγνωστικής ανταπόκρισης ο/η μαθητής/-τρια καλείται να διατυπώσει την προσωπική του/της άποψη.